

Chronotherapie

Stella Druiven – MD/PhD student
 Rijksuniversiteit Groningen
 Universitair Centrum Psychiatrie, UMCG

Wat is chronotherapie?

Slaap
deprivatie
therapie

+

Lichttherapie

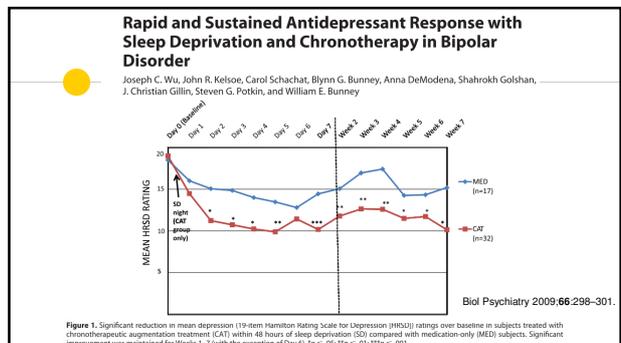
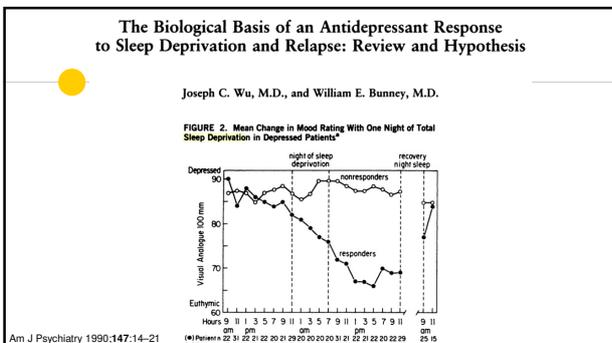
Stukje terug..

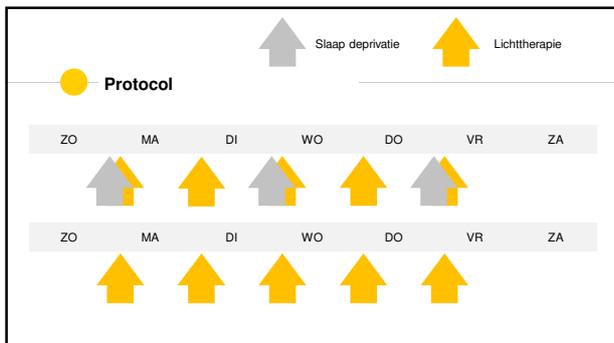
- Seasonal Affective Disorder
- Verstoring circadiane ritmiek
- Uni- en bipolaire depressie

Resultaten

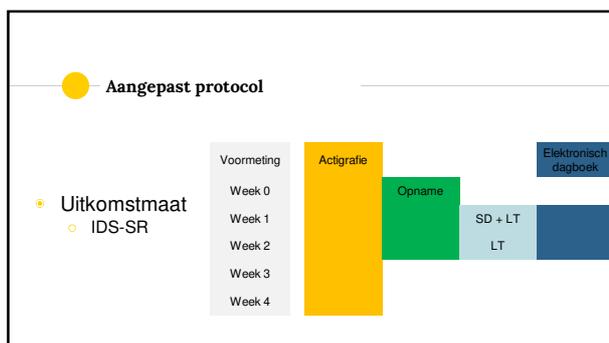
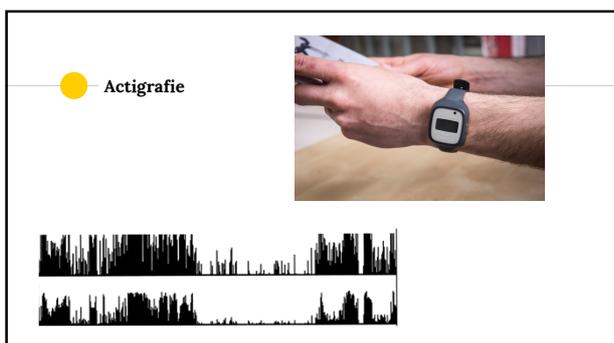
- Slaap deprivatie therapie
  - Verbetering bij 40-60%
  - Terugval na herstelnacht
- Combinatietherapie
  - Slaap deprivatie + lichttherapie

Wirz-Justice & Van den Hoofdakker 1999
Wu et al. 2009

- Plaats van chronotherapie**
- Promotieonderzoek
  - Actigrafie + vragenlijsten
  - Plaats van therapie
    - Therapie resistent
  - Voorspellers van succes
    - Stemmingsschommelingen
- Wirz-Justice & Van den Hoofdakker 1999*

- Inclusie**
- Depressieve episode
    - Major Depressive Disorder (MDD)
    - Bipolaire depressie
  - Medicatie
  - Gemotiveerd

- Contra-indicaties**
- Psychotische symptomen
  - Manische symptomen (geldt ook voor gemengde episode)
  - Co-morbide epilepsie
  - Gebruik van tricyclische antidepressiva

Bedankt

E-mail: sjmdruiven@gmail.com

Referenties

- WIEZ-JUSTICE A, VAN DEN HOOFDACKER RH. Sleep deprivation in depression: What do we know, where do we go? *Biol Psychiatry* 1999;**46**:445–453.
- WU JC, KELSEY JR, SCHACHT C et al. Rapid and Sustained Antidepressant Response with Sleep Deprivation and Chronotherapy in Bipolar Disorder. *Biol Psychiatry* 2009;**66**:298–301.
- WU JC, BUNNEY WE. The biological basis of an antidepressant response to sleep deprivation and relapse: review and hypothesis. *Am J Psychiatry* 1990;**147**:14–21.
- LIEVERSE R, RIEMERSMA-VAN DER LEK RF, VOERMANS JM, HOOGENDIJK WJG. Chronotherapie bij stemmingstoornissen. *Tijdschr Psychiatr* 2012;**54**:527–537.

Powerpoint made Slidescarnival.com